

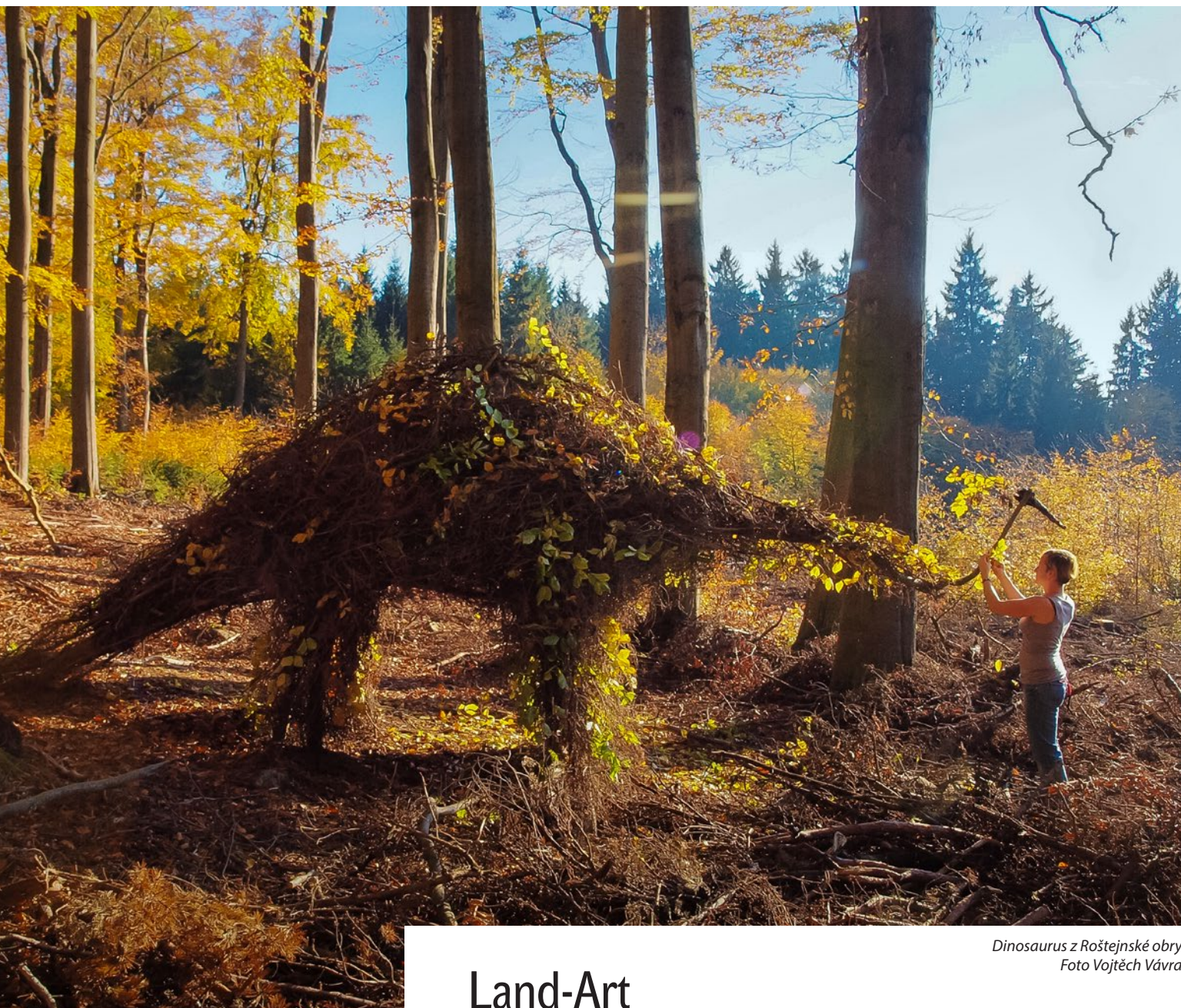

5. ROČNÍK, ČÍSLO 3/2015

FACTUM

ČTVRTLETNÍK MUZEA VYSOČINY JIHLAVA

*Dinosaurus z Roštejnské oboře
Foto Vojtěch Vávra*

Land-Art ve staré roštejnské oboře

Pokud jste někdy v posledních letech navštívili hrad Roštejn a měli jste čas i na procházku po okolním lese, mohlo se vám stát, že jste přímo na pěšince najednou potkali dinosaura. Byl to statný kus – měl něco přes dva metry v kohoutku, na délku pak asi pět – tak nebylo divu, že jste se třeba trochu lekli. Ustupujete lesem a při tom mýjíte hnízdo, které si mezi kameny mohl zbudovat jen nějaký přerostlý ještěr. Radši vyjdete z lesa ven, ale tam...

pokračování na straně 6

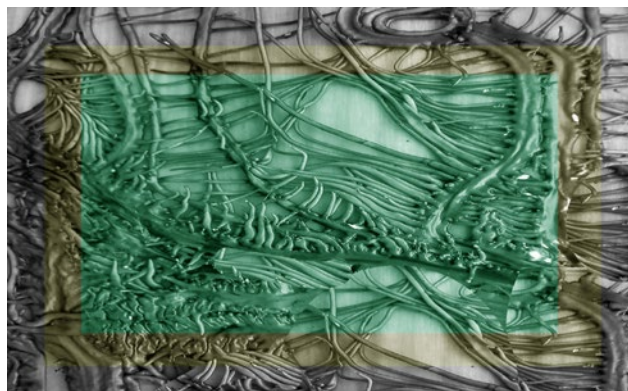
*O restaurování textilních sbírek MVJ
se dočtete na straně 7*

Důležité je podhoubí

Letošní „houbařská sezóna“ se zatím nekonala. Pro pravověrné houbaře je to katastrofa. Nikoli tak pro houby, ty si alespoň odpočinou. Je to vlastně zvláštní stav. Stane-li se, že některý rok „nezarodí“ třešně, jabloně či meruňky, řekne si běžný člověk – nu alespoň si strom odpočine a o to lepší to bude na rok. Když však „nezarodí“ houby – je to vždy katastrofa, něco je špatně a buhví co bude příští rok. Tolik na úvod. Mířím jinam.

Mám na mysli tu skutečnost, že ta houba, co ji houbař utrhe, není vlastně houbou, ale plodem houby, pouhou plodnicí. Že vlastní houbou je podhoubí skryté v půdě, opadance či dřevě. Mnohdy je neuvěřitelně rozsáhlé a je téměř nemožné je ohraničit, prostě zjistit, kde začíná a kde končí. Spousty vláken se kříží, vzájemně prorůstají a expandují do okolí. Získávají vláhu, živiny a informace nezbytné k životu celého podhoubí, který občas vyvrcholí tvorbou plodu – tedy plodnice.

Ten skrytý proces, trvající mnohdy i dlouhá léta, vnější pozorovatel nevnímá a úspěch či neúspěch houby hodnotí jen podle počtu a kvality plodnic. Neví nic z těch skrytých procesů, kdy podhoubí bojuje s různými škůdci a parazity, s konkurencí i s fyzickými či fyzikálními překážkami. Kdy vlákna podhoubí odvázně pronikají do okolního substrátu, do neznámých končin, aby zde získaly informace a zdroje. To v podhoubí se odehrává ten pravý život houby! A plodnice – toť sice (občasná) existenční nezbytnost, zejména však maják pro okolní svět. Maják, kterým houby ukazují – jsme tady, jsme krásné a jsme důležité.

Taluplné podhoubí. Pavel Bezděčka – MVJ.

Proč to vlastně píšu? Inu – v životě houby vidím paralelu s životem muzea. Běžná veřejnost vůbec nevidí ten shon, tu činnost, ty věčné boje i oběti muzejního podhoubí. Neví, co vše musí muzejník umět, vědět, dělat a riskovat, aby muzeum jednou za čas vyprodukovalo nějakou tu plodnici, ať již výstavu, expozici, výzkum či publikaci, případně nějakou tu interaktivní šou. A už vůbec netuší, kterak je i přes svou dlouhověkost či slušnou kvalitu okolního substrátu to muzejní podhoubí zranitelné.

Pavel Bezděčka

Divadelním kukátkem

Muzeum Vysočiny Jihlava nabídne návštěvníkům Kavárny muzea v čase od 13. října do 29. listopadu 2015 výstavu s názvem *Divadelním kukátkem*. K vidění budou fotografie zachycující momentky ze zákulisí Horáckého divadla z let 2012–2014.

Autor fotografií Leoš Skokan se narodil 8. května 1976 v Praze. Od dětství byli jeho inspirací fotografové Taras Kuščynskij, Miroslav Martinovský a Josef Soumar. K divadelnímu focení se dostal díky režisérce Kateřině Duš-

kové, pro niž v roce 2004 v kladenském divadle nafotil její inscenaci *Židle E. Ionesca*. Až do roku 2012 fotil výhradně pro Kateřinu Duškovou, v říjnu 2012 se v Horáckém divadle v Jihlavě setkal s režisérem Michalem Langem, který mu nabídl spolupráci v Libereckém divadle F. X. Šaldy a po roce i v Divadle pod Palmovkou, kde je stálým fotografem. Postupně spolupracoval i s dalšími divadly – s Městským divadlem v Mostě, Činoherním studiem v Ústí nad Labem, Východočeským

divadlem v Pardubicích či s Divadlem pod Palmovkou.

Výstava *Divadelním kukátkem* úzce navazuje na hlavní výstavu s názvem *Ta naše láska k divadlu... Horácké divadlo 1940–2015*, která je otevřena do 15. listopadu 2015 v expoziční budově Muzea Vysočiny Jihlava. Obě výstavy jsou pořádány u příležitosti 75. výročí vzniku Horáckého divadla ve spolupráci s Horáckým divadlem v Jihlavě.

Ludmila Moržolová

Ta naše láska k divadlu... Horácké divadlo 1940–2015

Muzeum Vysočiny Jihlava ve spolupráci s Horáckým divadlem připravilo pro podzimní měsíce letošního roku originální výstavu věnovanou 75. výročí vzniku profesionální divadelní scény na Vysočině.

Výstava nabídne návštěvníkům ve zkratce pohled na divadelní život ve městě Jihlavě od jeho počátků spojených se školským divadlem, připomenie působení cestujících hereckých společností a zřízení divadelní budovy v roce

1850. V prostorách výstavní místnosti v přízemí expoziční budovy muzea se představí samotný vznik a rozvoj Horáckého divadla v uplynulých desetiletích. Na textových panelech doplněných řadou dobových fotografií a dalšími dokumenty se návštěvník bude moci seznámit s významnými momenty historie divadla, se zajímavými osobnostmi, které zásadním způsobem ovlivnily zdejší divadelní scénu – ať už z pozí-

ce ředitelů či herců a dalších tvůrčích pracovníků, a také s proměnami divadelních budov a jejich technického zázemí. Výstavní prostor nabídne možnost projít oponou a ocitnout se ve světě kulís, kostýmů, světelných rekvizit a líčidla. Součástí výstavy v prostorách muzejního mázhausu je rovněž seznámení s vnitřním chodem divadla, s tím, co všechno obnáší příprava a vlastní realizace divadelního představení a jaké zajímavé,

ale oku diváka utajené, umělecké a technické profese se na něm podílejí.

Výstava s názvem *Ta naše láska k divadlu – Horácké divadlo 1940–2015* byla zahájena slavnostní vernisáží 1. října a zájemci ji budou moci navštívit do 15. listopadu 2015.

Ludmila Moržolová

Z vernisáže výstavy 1. října. Foto Dana Oberreiterová – MVJ.

Putovní výstava Fenomén Igráček

Interaktivní výstavu pro celou rodinu s názvem *Fenomén Igráček* hostí naše muzeum od září tohoto roku až do 31. ledna 2016. V expoziční budově muzea v největším výstavním prostoru na tzv. Muzejní půdě se představí putovní výstava přibližující tuto fenomenální figurku, která se vyrábí nedaleko Jihlavy, ve firmě EFKO v Novém Veselí. Vedle původních Igráčků ze 70. a 80. let minulého století jsou k vidění i nové figurky s moderními prvky a doplňky. Kromě toho se návštěvníci mohou těšit na netradiční vize designérů nebo na zajímavosti z výroby figurky. Přípravena je také soutěž a návštěvníci si budou moci v průběhu celé výstavy Igráčka v různých

provedeních na pokladně muzea zakoupit. Výstavu připravila společnost EFKO, český výrobce her a hraček, ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně.

Ludmila Moržolová

Já bych chtěl mít tvé foto...

Prostřednictvím výstavy s názvem *Já bych chtěl mít tvé foto* se veřejnosti poprvé představí vzácná sbírka originálních daguerrotypií z jihlavského muzea. Daguerrotypie je první v praxi používanou fotografickou technikou, kterou vzniká věrný, ale zatím nereprodukovatelný obraz vytvořený amalgamem stříbra. Na výstavě bude prezentován vývoj daguerrotypií, jejich uplatnění a rozšíření ve společnosti. Zvláštní atmosféra na návštěvníka dýchne i ze scény dobového fotoateliéru a z cenných portrétních fotografií z počátku 20. století. Připomeneme také vývoj techniky fotografie prostřednictvím ukávek fotografických přístrojů ze soukromé sbírky pana Pavla Linhartara.

Výstava potrvá v malém výstavním sále expoziční budovy jihlavského muzea od 3. prosince do 31. ledna 2016.

Ingrid Kotenová

Božena Němcová: Babička

Snad každý z nás četl *Babičku* Boženy Němcové, ať už byla součástí povinné školní četby, či z vlastní vůle...

Vrcholné dílo Boženy Němcové popisující idylický vesnický život v předminulém

kteří pochází od nakladatele Jaroslava Pospíšila z Prahy. Jednalo se o čtyři sešity s jednoduchou obálkou. Druhé, již knižní vydání od litomyšlského nakladatele Antonína Augusty obdržela spisovatelka den před svým úmrtím.

V prostorách muzejních arkád mají návštěvníci možnost od 18. září až do 22. listopadu 2015 zhlédnout část ze soukromé sbírky výtisků *Babiček*. Sbírkou malíře a novináře Jaroslava Kreibicha byla založena v roce 1967 a čítá 294 vydání této knihy, a to pouze v českém jazyce. Součástí jeho sbírky nejsou jen samotné *Babičky*, ale také další prvky spojené s tímto literárním dílem. Například různé grafiky, osobní předměty rodiny Němcových a také literatura o životě autorky.

Jaroslav Kreibich se v jihlavském muzeu představí nejen jako sběratel, ale i jako malíř. Jeho krajinářská tvorba bude ke zhlédnutí v první části výstavy. V úterý 24. listopadu mohou zájemci navštívit přednášku Jaroslava Kreibicha s názvem *Tajemství života Boženy Němcové a její nejslavnější dílo Babička*, která se uskuteční v Malovaném sále od 17 hod.

Dana Oberreiterová

století vznikalo paradoxně v nejtěžších chvílích spisovatelčina života. *Babička* je jednou z nejvíce vydávaných knih u nás – vyšla již 379 krát a byla přeložena do více jak třiceti jazyků. Právě v letošním roce si připomínáme 160 let od jejího prvního vydání,

Ukázky ze sbírky daguerrotypií jihlavského muzea. Foto: Martin Kos – MVJ.

Photographia Natura podvanácté

Tématem dvanáctého ročníku tradiční jihlavské fotosoutěže *Photographia Natura*, která se opět uskuteční pod záštitou krajské radní, paní RDNr. Marie Kružíkové, je voda.

Odlesky hladin, stříbřité peřeje, jezy, poklidná zákoutí rybníků a zejména život na hladině i pod ní, stejně jako detaily kapek či sněhových vloček, chuchvalce mlh

v údolích, bouřkové přivaly a vznosné oblouky duhy. To vše jsou náměty pro naši soutěž. Uzávěrka příjmu fotografií bude ve středu 11. listopadu 2015. Do konce listopadu přijaté snímky vyhodnotí devítičlenná komise složená z profesionálních fotografů, výtvarníků a přírodovědců. Na pátek 4. prosince (v 17 hodin) připravujeme vernisáž výstavy soutěžních snímků,

v jejímž úvodu proběhne slavnostní vyhlášení výsledků soutěže. Autoři tří nejlépe hodnocených fotografií obdrží hodnotné a zajímavé ceny a zvláštní cenu obdrží i autor nejlepší studentské práce. V únoru 2016 bude kompletní výstava instalována v Horácké galerii v Novém Městě na Moravě.

Pavel Bezděčka

Kladení. Foto Pavel Bezděčka – MVJ.

In Patches

V Malovaném sále našeho muzea zazní ve čtvrtek 5. listopadu 2015 skladby autorů J. Dowlanda, M. Galilei, P. H. Nordgrea, L. Pihlajamaa, L. Bernátha, G. Zamboniho a C. Debussyho, v provedení akordeonu Jitky Baštové a sólově loutny Jindřicha Macka.

Tento koncertní projekt nese název podle finské skladby pro akordeon, v překladu „Ve skvrnách“, která je součástí koncertního programu a v celkovém kontextu vyjadřuje hudební rozmanitost a zvukové kontrasty celého tohoto pořadu. Zajímavostí koncertu je originální kompozice slovenského autora napsaná pro toto duo v roce 2013.

Jitka Baštová je absolventkou hry na akordeon ve třídě

prof. Ireny Holomkové pardubické konzervatoře, v roce 2014 dokončila magisterské studium ve třídě doc. Borise Lenka na bratislavské Vysoké škole múzických umění. V roce 2013 absolvovala studijní pobyt Erasmus na Sibeliově Akademii v Helsinkách, u prof. Matti Rantanena. Během studia se zúčastnila několika soutěží, mezi nejceněnější úspěchy řadí 3. místo na Mezinárodní soutěži v Dunajské Středě. V současné době vyučuje na ZUŠ v Havlíčkově Brodě. Jako akordeonistka vystupuje nejen sólově, ale i v komorních seskupeních.

Jindřich Macek absolvoval kytarovou hru na Konzervatoři v Pardubicích u prof. Stanislava Juřici v roce 1993 a pokračoval v těžší třídě se

studiem hry na loutnu, které zakončil absolventským koncertem v Hradci Králové v červnu roku 1999. Je historicky prvním absolventem oboru loutna na Akademii staré hudby při Filozofické fakultě Masarykovy Univerzity v Brně ze třídy Miloslava Študenta (2005). V současné době působí jako ředitel ZUŠ v Havlíčkově Brodě. Koncertuje jako sólista i jako loutništa rozmanitých komorních seskupení.

Začínáme v 18:00!

Přijměte srdečné pozvání na koncert v obsazení dvou tak odlišných nástrojů, jako je historická deseti-sborová loutna a moderní koncertní akordeon.

Dana Oberreiterová

In Patches
„Co si představit dva odlišný nástroje než historickou deseti-sborovou loutnu a moderní koncertní akordeon...?“

akordeon - Jitka Baštová
loutna - Jindřich Macek

5. 11. 2015, 18.00 hodin
v Malovaném sále Muzea Vysoký Jihlava
Masarykova nář. 57, Jihlava

Vstupné 50,- / 70,-

Narodil se Ježíšek

Letošní tradiční vánoční výstava v našem muzeu *Narodil se Ježíšek* s podtitulem *křesťanské Vánoce* je netradičně pojatou příležitostí k zamyšlení nad smyslem vánočních svátků. I když se letmo dotkne dávných pohanských slavností a odvolává se i na čistě vědecké bádání, čerpá zejména z Bible a přibližuje příběh očekávání a narození Ježíše. Tento příběh ilustrují umělecké i lidové artefakty ze sbírek muzea a doplňují je starší i novější tradice, které jsou udržovány, ač mnohdy ani nevíme, jak nebo proč vznikly.

Na vánoční výstavu ve velkém výstavním sále muzea mohou návštěvníci zavítat v čase od 2. prosince 2015 do 10. ledna 2016.

Sylva Pospíchalová

Rytina školy nazarenské v knize *Písmo svaté v obrazech*, vyd. nakladatelství Československý spisovatel, 2010.

Zmizelý svět středověkého hornictví na Českomoravské vrchovině

To, že se na centrální Českomoravské vrchovině v blízkosti výskytů stříbrnosných polymetalických rud nacházely ve 13. až 14. století doly, hornicko-hutnické osady, prádla, rudní mlýny a hutě, je dlouho známo. Z archeologického, popř. z památkářského hlediska považujeme pozůstatky po starém dolování drahých kovů za památky a nazýváme je montánními areály. Z hlediska poznání minulosti našeho regionu jsou velmi cenné a zasluhují odbornou pozornost i ochranu. Jsou jedinečným svědectvím o málo poznané, avšak ve své době významné neagrární vrstvě historické kulturní krajiny centrální Českomoravské vrchoviny, třebaže její život byl krátký. Jejich četnost byla závislá na množství rudních struktur, které zde byly s větším či menším úspěchem těženy.

Výstava *Zmizelý svět středověkého hornictví na Českomoravské vrchovině* si neklade za cíl popsat v detailních historických souvislostech rozkvět našeho stříbrnorodného hornictví ve 13. století. Nepokouší se ani o výklad zrodu báňské správy, počátků měst a jejich role v báňské činnosti či o výklad vzniku horního práva, reforem mincovnictví a pod. S tím vším se návštěvník může ostatně seznámit v příslušné části stálé expozice. Mimochodem právě to byl pro tvůrce výstavy oříšek: udělat výstavu, jejíž obsah se s obsahem historicko-hornické části expozice v jednom a tomtéž muzeu téměř shoduje a udělat ji přitom pokud možno jinak. Struktura výstavy proto reflektuje sledované areály coby jednotlivá zaniklá specializovaná pracoviště s archeologickými doklady vybavení a výrobních procesů. Tyto areály představují technologický řetězec od prospekce a těžby až k finální výrobě drahých kovů. Součástí této koncepce jsou hornická sídliště, která sice nejsou přímou součástí tohoto řetězce, avšak jsou archeologicky cennými areály, které zasluhují studium a ochranu. Právě na hornických sídlištích nalézáme doklady specializovaných metalurgických postupů (váhy, závaží, tavicí keramiku aj.), naznačující přítomnost vyšší

profesně-sociální skupiny při finální výrobě, kontrole a distribuci stříbra (prubíři, rudokupci).

Každý tematický okruh je představen exponáty ve vitrinách a postery s texty, mapkami a obrázky. Součástí prezentace každého tematického okruhu jsou samozřejmě výsledky terénního i laboratorního studia, dosažené realizací projektu *Historické využívání krajiny Českomoravské vrchoviny v pravěku a středověku* (DF13P01OV005). Ke každému druhu prezentovaného areálu jsou textovou formou stručně zdůrazněna nejčastější rizika jejich památkového ohrožení.

Výstava vlastně i tak trochu ponouká k diskusím o tom, zda se někdejší montánní vrstva sídelní struktury podílela významněji na formování kulturní krajiny, či přesněji zda se na její další podobě nějak podepsala a čím. Výstava je otevřena od 11. září do 17. listopadu 2015.

Petr Hrubý, Archaia Jihlava

Foto Pavel Bezděčka – MVJ.

Výstava hub 2015

V pátek a sobotu 18. a 19. září 2015 se v našem muzeu konala již 6. výstava hub. Přestože byla ohrožena letošním suchem, a tudíž úplnou absencí jak letních, tak i začínajících podzimních druhů hub, přesto se nakonec díky odsunutí začátku výstavy o týden uskutečnila. Pro výstavu se nakonec podařilo nasbírat přes 280 druhů hub převážně z Českomoravské vrchoviny. Přesto byla výstava tentokrát doplněna i suchými plodnicemi chorošů, které obvykle nebývají při výstavě k vidění. Na výstavě, jako každoročně, nechyběl hřib satan, který si řada lidí stále plete s hřibem kříštěm, který bylo možné také vidět. Výstavu za dva dny shlédlo 558 návštěvníků.

Eva Charvátová

Z výstavy. Foto Eva Charvátová – MVJ.

Poslední vlak pro Nicholase Wintona – výsledek sbírky

Vy všichni, kteří jste se připojili k „obyčejné lidskosti“ zakoupením symbolické jízdenky do vlaku, který kdysi nemohl odjet, dovolte mi, abych vám oznámila, že díky vám se skutečně podařilo poslední vlak pro Nicholase Wintona vypravit!!!

V kasičkách UNICEF, do kterých byly od 31. července do 1. září tohoto roku vkládány peníze za jednotlivé jízdenky, bylo totiž přesně 25 896 Kč. Pokud bychom se drželi té nejnižší ceny 100 Kč za jednu jízdenku, tak by všech 250 míst ve vlaku bylo obsazeno. Ještě jednou gratuluji a děkuji za sebe i za všechny, kteří se na tomto měsíci lidskosti podíleli a především pak panu Asafu Auerbachovi.

Silvie Čermáková

Muzeum na dlažbě podruhé

Máme za sebou měsíc s *Muzeem na dlažbě*, nabízející především přesahy muzejní edukace. Pilotní ročník zcela nové kulturní akce byl nominován do prestižní soutěže *Zlatá jeřabina*, ceny Kraje Vysočina za kulturní počin roku 2014. V letošním roce se uskutečnil ročník druhý a věříme, že nikoliv poslední.

Původně velkorysý projekt byl nakonec realizován ve značně skromnější podobě. Přesto nebo možná právě proto se ukázal jako perspektivní způsob, jak uvažovat o naplnění jedné ze základních složek poslání pamětové instituce, a to předávání informací a vzdělávání.

Ve své podstatě navazuje na přednášky pro dětské posluchače nabízené tradičně v rámci cyklu Muzeum škoře. Tím, že se odehrává přímo v ulicích, se stává multigeneračním. Celkové pojetí snižuje práh muzea i pro ty, pro něž není taková instituce běžně přístupná nebo jim chybí vůbec povědomí o existenci muzea ve městě.

Co jsme od projektu očekávali a nadále očekáváme?

- Chceme, aby přispěl k upevnění pozice muzea v očích veřejnosti.
- Slibujeme si, že jedním z výsledných efektů projektu bude osobní angažmá a aktivní účast obyvatel, která může příznivě ovlivnit jejich postoj k městu a jeho historii.
- Chtěli bychom vytvořit novou formu tradice setkávání s muzeem, která má podobu vícezánrového kulturního projektu. Do budoucna plánujeme spolupráci rozšířit a zapojit do něj další důležité regionální instituce OGV, čímž můžeme dosáhnout jeho komplexnější a atraktivnější podoby i obsahu.
- V neposlední řadě věříme, že projekt osloví nové návštěvníky a získá muzeu nové příznivce.

Projekt je avizovaný jako opakované setkání u „netradičního listování starými kronikami a hledání časů dávnou minulých při procházkách městem.“ Studenti zpracovali původní texty z jihlavských kronik a na jejich půdorysu vytvořili krátké dramatické etudy. Následovala vždy komentovaná procházka městem s kávou, čajem a dalšími připravenými bonusy a především v příjemné atmosféře. Tyto procházky časem ukázaly další důležité přesahy, které odhalily skrytý a cenný potenciál. Původně především edukační projekt projevil schopnost stát se projektem komunitním. A to jak pro studenty, kteří spolupracovali na jeho přípravě, tak pro účastníky sobotních komentovaných procházek historií.

Lze konstatovat, že se podařilo vytvořit akci s potenciálem setkávání s regionální historií; akci, jež v sobě nese snahu o sdílení prostoru a kontextu jeho kulturní historie, kdy muzeum působí jako iniciátor jistého pocitu pospolitosti i jako zprostředkovatel nové kvality vztahu mezi městem, jeho historií a současnými obyvateli.

Silvie Čermáková

Foto Zdenka Danková

Land-Art ve staré roštejnské oboře

Pokud jste někdy v posledních letech navštívili hrad Roštejn a měli jste čas i na procházku po okolním lese, mohlo se vám stát, že jste přímo na pěšince najednou potkali dinosaura. Byl to statný kus - měl něco přes dva metry v kohoutku, na délku pak asi pět - tak nebylo divu, že jste se třeba trochu lekli. Ustupujete lesem a při tom míváte hnízdo, které si mezi kameny mohl zbudovat jen nějaký přerostlý ještěr. Radši vyjdete z lesa ven, ale tam se v trávě cosi svíjí, to obří spirála nasává do sebe spadlé listy. Na jeden nedělní výlet je toho už trochu moc, tak snad pomůže zchladit si hlavu v rybníce, ale ouha, i tady se něco děje, na hladině se vznášejí zlatě zbarvené listové koule. Pokud se vám to snad už někdy stalo, věřte, nebyli jste pod vlivem, ani vás neklamal zrak. Ale abychom to mohli vysvětlit, musíme si něco povědět o Roštejně, jeho staré oboře, několika umělcích a o tom, co se nazývá výrazem *Land-Art*.

Hrad Roštejn byl vybudován v první polovině 14. století jako strážní hrad, avšak v druhé polovině 16. století byl jeho účel změněn přestavbou na pohodlnější lovecké sídlo. Součástí této přestavby bylo i velkorysé ohrazení okolního lesa, čímž vznikla obora pro vysokou a černou zvěř. Ta pak fungovala jako uzavřená a jednotně udržovaný celek po dobu několika století, během nichž získal zdejší les podobu takřka parkovou - byly vystavěny cesty, často osázené neobvyklými druhy stromů, bylo vyhloubeno několik rybníků a části porostu byly vymýceny a osázeny alejemi kaštanů, aby přirozeně lákaly lovnou zvěř. Konec staré oboře přivodily až změny související s druhou světovou válkou. Od té doby si okolní les postupně bere, co jeho jest a pohlcuje přitom starou úhlednou úpravu.

Za posledních sto let tak obora dozrála v místo, jehož atmosféru bychom obtížně popisovali. Snad nejlépe se blíží k *Zahradě Jiřího Trnky*. Vnímavý návštěvník zde stále může objevit zákruty původní cesty ke hradu, jak se šplhá vzhůru kopcem seprnutá klikatou alejí mohutných lip. V bukových houštinách narazí na mělkou jámu, ve které rozezná zaniklý rybník. Ve vzrostlém lese zjistí, že okolní stromy rostou ve zcela pravidelných řadách. A donedávna - ještě než byly lesními statky vytrhány ze svých míst a převezeny na stavbu nové obory - mohl bloudit sloupořadím úzkých žulových hranolů, které jako kruh kamenných strážů obestupovaly oboru i hrad a dávaly znát, kde stával původní plot. Kdo by se tedy divil, kdyby se z podzemní mlhy náhle vynořila neznámá postava či podivný tvor?

Tajemná krása staré obory je inspirující a podmanivá - již koncem 80. let minulého století si tento prostor „vyžádal“ první instalace od Jiřího Přihody, jenž přetvářel kmeny stromů a obarvoval skupiny balvanů. Tyto výtvořky vedly tehdejší okultisty k uctívání a komunistické funkcionáře k podezření z provokace. Za třicet let nato les učaroval další skupině lidí, kteří podobně jako Jiří Přihoda tvoří svá díla ve skrytu, na místech, která k této tvorbě inspirují, jen tak pro svou potěchu, divou zvěř a užaslé oči náhodných návštěvníků. Tato skupina je neformální a schází se jednou za rok jako staří přátelé, kteří

si přejí strávit čas společnou tvorbou něčeho krásného. Svou aktivitu odkazují k uměleckému směru nazývanému jako *Land-Art*, česky umění v krajině.

Land-Art vznikl jako avantgardní umělecký směr na konci 60. let 20. století ve Spojených státech amerických a obecně je charakterizován vytvářením děl ve volné přírodě. Původní práce svojí podobou navazovaly na minimalismus a vyznačovaly se proto geometrickou pravidelností, surovým materiálovým zpracováním a často i velkými proporcemi. Mnohdy se jednalo o díla, k jejichž vytvoření bylo použito těžké techniky nutné k přemístění mnoha tun zeminy, a kvůli tomu byly označovány termínem *Earth-works*, díla vytvořená ze země. Hlavním představitelem tohoto směru je Robert Smithson, autor tzv. *Spiral Jetty* (460 m dlouhé a do spirály stočené molo, vyspané z kamene a hlíny, na Velkém slaném jezeře v Utahu z roku 1970), která se stala ikonickým *Land-Artovým* dílem.

Současnější podoba tvorby v krajině je někdy označována jako *Environmental-Art*, česky jako *přírodní umění*. Tato forma opustila buldozery a strohou geometrickou krásu a místo ní klade důraz na estetiku přírody a podtrhuje vztah člověka jako bytosti spojené se svým prostředím. Charakteristickým znakem je použití přírodních materiálů, často pocházejících přímo z místa, kde byl objekt vytvořen. Nápad se autorovi zjevuje teprve až na místě samotném: „místo si říká o své dílo“ nebo je výtvar spojen s místem jinak – ztvárněním jeho historické podoby, události či vztahu člověka k danému místu a hovoří se tak o prvku *Site specific*. Důležitou složkou je i zobrazení přírodních sil a času. Tento prvek je záměrně postaven do kontrastu s úzkostnou snahou ochránit ostatní, zpravidla galerijní umění, a to nejlépe na věky. V *Land-Artu* se tak hovoří o tzv. efemérnosti (dočasnosti) díla, které se rukou umělce zjevuje, aby se před očima obecnstva působením nezastavitelné síly entropie rozpadlo a bylo znovu pohlceno přírodou. Z tohoto důvodu většina *Land-Artových* děl dnes již reálně neexistuje a lze se s nimi seznámit jen prostřednictvím fotografií či videozáznamů.

Nejznámějším současným umělcem tvořícím principy přírodního umění je ve Skotsku žijící Andy Goldsworthy.

Na závěr se opět vrátíme na procházku do lesa kolem Roštejna. V jeho skrytu tu stojí několik desítek výtvarných objektů různé velikosti, zpracování a stáří, díky nimž se stará obora proměnila v přírodní galerii. K jejímu navštívení sice nepotřebujete vstupenku, ale musíte mít čas a být trpěliví jednotlivá místa v porostu nalézt. Pro většinu lidí tak zůstávají nadále ukryté, stejně jako dávná parková tvář obory. V blízké budoucnosti je ale možné, že Ondřej Vaníček, jeden z hlavních organizátorů akce, zmapuje všechna díla do systému satelitní navigace GPS a na www stránkách hradu Roštejna uveřejní jejich galerii. Dílům samotným pak už nelze víc než popřát, aby tato zvýšená síla lidské pozornosti nebyla pro ně příliš entropickou a neučinila jejich křehkou existenci ještě více efemérní.

Vojtěch Vávra a Zdeňka Vaníčková

Spirála. Foto Vojtěch Vávra.

Restaurování textilních sbírek

Muzeum Vysočiny Jihlava obdrželo na rok 2015 dotaci MK ČR na náročné restaurování textilních sbírek – grant MK ČR ISOD-c 2015.

Muzejní sbírka textilu je poměrně rozsáhlá a badatelsky využívaná je zejména její etnografická část – *Lidový oděv*. Pro prezentaci se často čerpá z podskupin *Bytový textil* a *Móda, odívání*, kde lze najít množství kousků, které „moc hezky vypadají“ a doplňují většinou výstavy s nejrůznější tematikou a expozice. Součástí sbírek s vysokou vypovídací hodnotou, ale možná menší atraktivitou jsou další podskupiny, třeba *Prapory*, *Stuhy* a *Liturgický textil*.

Ve sbírce praporů, čítající 166 položek, je velmi zajímavá kolekce jihlavských cechovních korouhví z 2. poloviny 18. a 1. poloviny 19. století. V roce 2002 byl poprvé do konkursu na projekty pro poskytnutí dotace z programu ISO Ministerstva kultury České republiky na náročné restaurování přihlášen *praporec cechu kovářů a podkovářů* a hned napoprvé se podařilo ministerskou podporu získat. V následujícím roce 2003 byl celý soubor

podroben nezávislému odbornému průzkumu, který provedly PhDr. Eva Uchalová a Ing. Alena Samohýlová z UmPM v Praze. Z něj mimo jiné vyplynulo, že jihlavské praporce jsou nejen nezvykle rozměrné, ale že i použité hedvábné tkaniny se vyznačují rozmanitou vzorovou a barevnou pestrostí. Na základě tohoto posudku se pak v dalších letech podařilo získat nemalé částky na restaurování (dosud téměř 230 tisíc korun).

Pro rok 2015 jsme poprvé podali dva návrhy na restaurování textilu. Jedním je opět cechovní praporec, tentokrát tesařský, druhým pak praporeční stuha. Požadovaná dotace činila 60 000 Kč (dalších 60 000 Kč investuje Muzeum Vysočiny Jihlava). Přijetí obou návrhů bylo celkem překvapující, obzvláště v situaci, kdy finance plynoucí do kulturního dědictví nejsou v současné době žádnou prioritou a ministerstvo kultury vynaložené peníze přísně hlídá. Navíc záchrana „čehosi“, co není v souladu se současným trendem a kdy je třeba, aby všechno bylo velkolepé, zjevné, přitažlivé, interaktivní a nejlépe ještě flexibilní, multižánrové a multikulturní, je opravdovým zadostiučiněním a radostí pro konzervativní a staromódní správce muzejních sbírek. Tentokrát si ale jistě smlsnou i milovníci historického období konce 19. století a zejména obdivovatelé poslední rakouské císařovny Alžběty, zvané Sissi. Právě ona totiž věnovala v roce 1875 jihlavskému spolku vojenských vysloužilců praporeční stuhu, které šikovné ruce profesionální a přepočlivé restaurátorky paní Aleny Samohýlové vrátí někdejší krásu. Výzvou pak je pátrat, kde v Česku ještě mají rovnocenný skvost od takto významné donátorky.

Sylva Pospíchalová

Nákupy sbírek společensko-vědného oddělení jihlavského muzea v 1. pololetí 2015

Skleněné poháry z jihlavské sklárny Hugo Eduard Wolf.
Foto Martin Kos – MVJ.

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost na svém jednání dne 27. března 2015 schválil nákup všech nabízených předmětů. Muzejní historická podsběrka byla rozšířena o jeden soubor map, tři kusy pohárků a klobouk v etui; pobočka v Telči získala plastiku F. V. Foita.

Soubor map byl zapsán do přírůstkové knihy pod čísly Ji-19/2015 – 29/2015. Jedná se o 11 kusů map převážně území Kraje Vysočina a tři mapy zachycující část sousedícího Jihočeského kraje. Soubor byl zakoupen za 770 korun, což je cena na běžném trhu obvyklá.

Skleněné poháry, zapsané pod číslem Ji-30/2015/1-3, byly vyrobeny z foukaného stříbřeného skla, jsou zdobené ornamenty a rostlinným motivem, se zlaceným vnitřkem. Na dně je původní skleněná zátká s iniciálami HW, výrobní značkou jihlavské sklárny *Hugo Eduard Wolf, raffinérie a výroba stříbřeného skla*, založené roku 1869. Jde tedy o místní výrobky, pro sbírku vysoce cenné, navíc v perfektním stavu. Celková cena za tři kusy je 12 000 Kč, hluboko pod průměrnou hranicí obdobných, tedy značených výrobků lokálních menších továren.

Klobouk v etui byl zapsán pod přírůstkovým číslem Ji-31/2015ab. Jedná se o černý cylinder v původním kartonovém

obalu. Vyroben byl v Londýně (podle výrobní značky v dýnku) a prodáván místním výrobcem a obchodníkem Leopoldem Hamplem. Zhotovený je z černé hedvábné usně s vysokým leskem. Jde na tehdejší poměry o luxusní zboží. Váže se k němu i perlička, která z „obyčejného“ anonymního kusu dělá zajímavost: pod koženým obvodovým lemem byl pro zmenšení obvodu vsunutý pás pečlivě složeného papíru. Jedná se o burzovní zprávy z deníku *Prager Tagblatt* z 16. prosince 1924.

Cena, již prodávající požadoval, byla 10 000 Kč a vzhledem k unikátnosti byla koupě doporučena i přední odborníci z UmPM v Praze. Muzeum tím získalo unikát, který má velkou výpověďačnou hodnotu.

Bronzový reliéf se stal přírůstkem muzea v Telči pod číslem Te-2/2015. Je to ranější dílo telčského výtvarníka, akademického sochaře F. V. Foita. Zpodobňuje muže s lukem stojícího na křídle letadla. Nákup byl schválen za cenu 3500 Kč a doplní tak sbírku prací sochaře Foita, kterou telčská pobočka Muzea Vysočiny spravuje.

Ingrid Kotenová

Myrmekologická sbírka MUDr. Vladimíra Šilhavého

Když našemu muzeu nabídla paní Vladimíra Nováková, rozená Šilhavá, sbírku mravenců po svém tatínkovi, byli jsme nesmírně potěšeni. MUDr. Vladimír Šilhavý totiž patřil k našim nejvýznamnějším myrmekologům, a to nejen v rámci České republiky, ale i celé Evropy. Většinu svého života navíc strávil na Českomoravské vrchovině, a tak se dalo předpokládat, že půjde o pěknou regionální kolekci dokladující rozmanitost myrmekofauny této oblasti. Zkrátka akvizice jako stvořená pro naše muzeum!

Netrpělivost nás vyhnala z tepla muzejní kanceláře a navzdory dopravní kalamitě, způsobené jedním z mála přívalů sněhu, které nám minulá zima nadělila, jsme okamžitě vyrazili podívat se na sbírku. Naše zvědavost ovšem nebyla tak snadno ukojena. Namísto entomologických krabic nás čekaly sklenice uzavřené víčkem na závit, v nichž byly uloženy v malých skleničkách, tzv. epruvetách, kartonové štítky s nalepenými mravenci. Začali jsme nádoby nedočkavě otevírat a rázem jako bychom se přenesli do minulého století. Roky zaznamenané úhledným rukopisem na štítcích spadaly do období 1922–1968 a mezi sběrateli figurovaly vedle Vladimíra Šilhavého i další známé postavy české myrmekologie, např. Štěpán Soudek nebo Josef Kratochvíl.

S laskavým svolením paní Novákové putovala ještě ten den sbírka s námi do muzea, kde jsme měli možnost podrobně si

ji prohlédnout. Zjistili jsme, že sestává z celkem 672 jedinců, získaných většinou na území dnešního Kraje Vysočina, méně v dalších oblastech České republiky a v několika případech i na Slovensku nebo v Chorvatsku. Obsahuje tedy důležité údaje o výskytu a rozšíření našich mravenců a také doklady k myrmekologickým publikacím Vladimíra Šilhavého a dalších autorů. Největším překvapením pro nás však bylo zjištění, že je ve sbírce zastoupen i typový materiál čtyř taxonů popsanych z území České republiky, včetně druhu *Strongylognathus kratochvili*, kterého popsal přímo Vladimír Šilhavý z hadcové stepi u Mohelna. Jako typový materiál označujeme exempláře, podle nichž byl určitý druh či jiný taxon vědecky popsán a které jej jednoznačně charakterizují. Z vědeckého hlediska patří typový materiál k nejcennějším předmětům uloženým v přírodovědných sbírkách. Nebylo pochyb o tom, že koupě Šilhavého kolekce přinese významné obohacení sbírkového fondu našeho muzea.

Závěrem věnujme alespoň pár řádků samotnému tvůrci sbírky. MUDr. Vladimír Šilhavý, CSc. (1913–1984) se narodil v Kutné Hoře, již v útlém věku se však přestěhoval na Třebíčsko, kde pobýval až do konce svého života. Zde se začal probouzet i jeho zájem o přírodu. A nejen o ni. Vladimír Šilhavý byl člověk vpravdě renesanční, mnohostranně nadaný a přitom nesmírně pracovitý, zkrátka předurčený k tomu, aby pro-

Dělnice mravence *Strongylognathus kratochvili*, Foto Zach Lieberman.

žil bohatý a plodný život. S plným nasazením se věnoval své lékařské praxi, zároveň se však stal mezinárodně uznávaným specialistou na výzkum mravenců a sekáčů. Byl autorem několika desítek vědeckých publikací, popsal kolem 150 nových taxonů živočichů a na jeho počest po něm bylo i několik taxonů pojmenováno. A ačkoli to zní neuvěřitelně, našel si čas i na uměleckou tvorbu. Svě odborné práce doprovázel vlastními ilustracemi, své dojmy z přírody Českomoravské vrchoviny

i četných zahraničních cest zase zpodobňoval v krajinářských dílech, hrál na několik hudebních nástrojů... Myrmekologická sbírka Vladimíra Šilhavého uložená dnes v našem muzeu tak dokumentuje nejen pestrost přírody Českomoravské vrchoviny, ale i pestrost života jednoho z nejvýznamnějších přírodovědců našeho kraje.

Klára Bezděčková

Unikátní přírůstek do mineralogické sbírky muzea

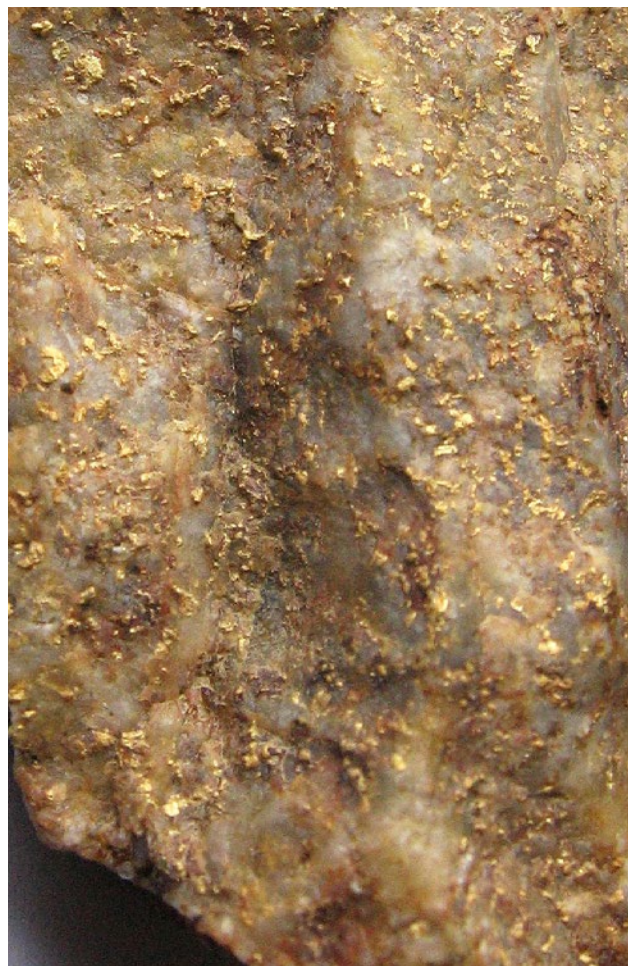
Muzeum získalo v roce 2014 od soukromého sběratele do mineralogických sbírek unikátní přírůstek. Jedná se o vzorek křemenné žiloviny se zlatem z lokality u Želetavy na Třebíčsku. Vzorek má velikost cca 8×4×2,5 cm a hmotnost cca 175 gramů. Z toho je podle orientačního přepočtu asi 55 gramů zlata, resp. přírodní slitiny zlata se stříbrem.

Zlatonosné zrudnění je v širším okolí Želetavy známo a těženo minimálně od středověku, poslední větší průzkumné geologické práce zde proběhly v 80. letech dvacátého století. Zlato bylo získáváno jak z primárních výskytů klasickým hornickým způsobem (z křemenných žil s malým množstvím doprovodných sulfidů), tak i ze sekundárních výskytů, tj. rýžováním sedimentů. O kovnatosti těžných rud nemáme detailní informace; závěry geologického průzkumu však ukazují na obsah zlata maximálně v prvních desítkách gramů na tunu (velmi přibližně lze konstatovat, že v dnešní době se těžba velkých zlatých ložisek vyplácí při obsahu zlata od jednotek gramů zlata na tunu rudy).

Nový přírůstek do muzejních sbírek je významný z několika hledisek: 1) z odborného ložiskově-geologického pohledu vzorek dokazuje, že kovnatost ložisek zlata na Vysočině byla alespoň v některých fázích těžby naprosto unikátně vysoká; 2) vzorek je vysokým obsahem zlata unikátní minimálně v rámci střední Evropy a má tak vysokou hodnotu prezentační; 3) sbírkový předmět má i vysokou hodnotu finanční.

Vzorek není a nebude běžně vystaven, ovšem do 10. listopadu 2015 jej lze vidět na výstavě *Zmizelý svět středověkého hornictví*.

Karel Malý

Želetavské zlato. Foto Karel Malý – MVJ.

Projekt Přírodní rozmanitost Vysočiny

Od konce roku 2014 se Muzeum Vysočiny Jihlava podílí na realizaci projektu *Přírodní rozmanitost Vysočiny*. Hlavním nositelem projektu, podpořeného grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska (finančními prostředky z Fondu EHP) je Pobočka České společnosti ornitologické na Vysočině. Cílem projektu je zaplnit mezery ve znalosti výskytu a rozšíření vybraných skupin organismů, zejména zvláště chráněných a ohrožených druhů. Získaná data a zpracované studie přispějí k poznání aktuálního stavu cílových skupin a k možnosti účinnější ochrany přírodního bohatství regionu.

Muzeum Vysočiny Jihlava je projektovým partnerem pro aktivity *Mravenci a Sekáči*. Hlavní náplní těchto aktivit je shromáždění informací o rozšíření cílových skupin v Kraji Vysočina, základními výstupy budou regionální komentované seznamy

druhů uvedených skupin a přehled nejvýznamnějších lokalit těchto skupin. Součástí aktivit jsou terénní průzkumy, excerpcce z dostupné historické i současné literatury, nepublikovaných písemných prací a sbírkových databází, a také spolupráce s dalšími specialisty. Dalšími partnery projektu jsou Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích a Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Kněžice.

V lednu letošního roku se zaměstnanci přírodovědného oddělení našeho muzea zúčastnili semináře nazvaného *Přírodní rozmanitost a ochrana přírody na Vysočině*, pořádaného v rámci tohoto projektu v prostorách Výukového střediska ČVUT v Telči. Ve svém příspěvku nazvaném *Potřebují mravenci ochranu?* jsme upozornili na význam méně atraktivních skupin živočichů.

Vzácný sekáč *Nelima semproni*. Foto Pavel Bezděčka – MVJ.

Ukončení projektu je plánováno na duben 2016. Na aktivity Muzea Vysočiny Jihlava byla vyčleněna částka 160 204 Kč, přičemž 90 % je hrazeno z poskytnuté dotace. Podrobné infor-

mace o projektu je možné najít na <http://prirodavysociny.cz/cs/24/projekt-prirodni-rozmanitost-vysociny>

Klára Bezděčková

Jihlavské pochvy

Z historického centra Jihlavy pochází, na naše poměry, vcelku unikátní soubor čítající více jak půl tuctu kožených pochev. Ač se tento počet může na první pohled jevit jako nízký, opak je pravdou. Předměty vyrobené z kůže se ve středoevropském, převážně suchém prostředí, obtížně dochovávají a konkrétně tento typ artefaktu není ani tak v souborech příliš častý. Všechny jihlavské pochvy pochází ze záchranných výzkumů realizovaných v dlouhém časovém rozmezí od 70. – 90. let 20. století a to výhradně ze zásypů zaniklých odpadních jímek datovaných do 14. – 15. století. Do jímek se předměty dostaly již jako defektní a nejsou tedy kompletní. I přesto se z archeologického pohledu jedná o nesmírně zajímavý soubor, zahrnující

zejména pochvy na zbraně. K nejzajímavějším jistě patří dvě pocházející z meče či tesáku, z nichž jedna je zdobená prořezáváním a původně byla nejspíše natažena na dřevěné jádro, a také pochva na dlouhý nůž či dýku (obr. 1). Minimálně na dvou artefaktech lze navíc nalézt typické úzké otvory pro zavěšení na opasek pomocí systému několika řemínků. Tento způsob zavěšení byl ve středověku oblíbený a je dobře patrný také v ikonografických pramenech, kupříkladu na lehce drastické iluminaci zachycující smrt německého šlechtice Reinmara von Brennenberg. Codex Manesse, 14. století (obr. 2; podle Codex Manesse, fol. 188r.).

Aleš Hoch

Obr. 1

Obr. 2

A na konec...

Tak už tu zase máme podzim a s ním i čas sklizně. Postupně se zaplnily sklady, síla, sklepy, mrazáky a zavařovací sklenice. Do provozu se dostaly sušičky, palírny, moštárny a kolem letošního úrody začali také pobíhat vinaři. Bez ohledu na šílenost dnešní doby si některé věci pořád udržují svůj řád. Nežijeme zkrátka v tropech, kde pořád něco roste, co se dá sebrat či utrhnout, ale ve střední Evropě, kdy je třeba v časech příznivých nastřídat na časy nevlídné.

Vzpomínám na návštěvu prodejny ovoce a zeleniny v časech mého dětství. Pohled to byl vpravdě žalostný. Ještě tak přes léto se dalo leccos koupit, ale v zimě kromě brambor, zelí a kořenové zeleniny bylo v umolousaném obchodě pusto. Banány, pomeranče a mandarinky byly jen v čase vánočním a jejich pořízení bylo spojené s postáváním v nekonečných frontách. Když dnes zajdu do obchodu, tak koupím kdykoliv cokoli. Pravdou ale je, že vidět zářivě červené jahody v únoru ve mě vyvolává jakousi vnitřní nechuť – i po tolika letech dostatku mi to pořád připadá nepatřičné. Některé věci mám prostě instinktivně spojené – nejlepší mandarinky a pomeranče jsou stejně ty španělské v čase předvánočním (na jaře mi vůbec nechutnají) a vůně okurkového salátu v lednu mi nějak nejde pod nos. Čerstvá rajčata, papriky či hlávkový salát, když je krajina pod sněhem – to je jako pěst na oko. Asi jsem, co se týče stravy, poněkud konzervativní. Jsou papáníčka, která ve mě vzbuzují krajní nedůvěru (krevety, hmyz, ústřice a podobné slizké potvory), nad některými jsem zlomila hůl (když mi byli nabídnuti raci, vypadali lákavě, ale jak jsem zjistila, je třeba nejprve provést

brutální pitvu, aby se člověk dostal k mikroskopickému kousku masa, což mě definitivně odradilo). Vařím, jak mě naučila po svatbě zakoupená kuchařka, moje babička a moje maminka. Vzhledem k tomu, jak vypadám a jak vypadá má rodina, asi nevařím úplně špatně. Jak mi říkala nedávno moje dcera: „Já už tady nemůžu nic jíst, ty pořád vaříš samé dobré věci, to se nedá odmítnout a já pak jenom žeru...“ Nejsem zastávce různých diet a urputného dodržování zásad zdravé výživy a už vůbec si nepřeji, aby mi nějaká nikým nevolená skupina říkala, co mám jíst a co si budu moci k jídlu zakoupit. Vegetariáni a vegani mi připadají jako nerozumné bytosti, které odmítají jedinečnou evoluční výhodu člověka – že zkrátka může jíst všechno. Zastávám jedinou ideu – přiměřeně, přiměřeně, přiměřeně...

Žijeme zkrátka poprvé v dějinách v době, kdy nemáme o jídlo nouzi a místo, abychom si to užívali, tak se chováme absolutně nezřízeně – buď neznáme míru a cpeme se vším do bezvědomí nebo vymýšlíme neustále nové koncepce, jak se zdravě stravovat, z jídla vyrábíme strašáky, průběžně zavrhuje různé potraviny a dobrovolně se krmíme stravou stejně chudou, jakou se kdysi krmili váleční zajatci.

Když už tedy máme ten podzim, jídla je dost a blíží se zima, nebojte se pořádně najíst. Ostatně – co by za to naši předkové ještě před sedmdesáti lety dali... S myšlenkou mého dávného kamaráda horolezce, že „zelenina je zdravá, ale nejlepší zelenina je prasátko“, vám přeji dobré chutnání i dobré zažívání.

Ludmila Moržolová

Všechny cesty vedou do ... Jihlavy. Poznáte to místo?
Napište redakci. Foto: Pavel Bezděčka – MVJ.

Muzeum Vysočiny Jihlava

- 11. 9. – 17. 11.** **Středověké hornictví**
metody, nástroje a postupy středověké těžby a zpracování stříbrných podle nejnovějších archeologických dokladů z Vysočiny
- 18. 9. – 22. 11.** **Božena Němcová: Babička**
malíř a novinář Jaroslav Kreibich představuje svou unikátní sbírku výtisků Babiček
- 18. 9. – 31. 1.** **Fenomén Igráček**
pohled to historie, současnosti, ale i budoucnosti legendární plastové figurky
- 2. 10. – 15. 11.** **Ta naše láska k divadlu... Horácké divadlo 1940-2015**
výstava připomene 75 let existence krajské profesionální činoherní scény
- 26. 11. – 10. 1.** **Narodil se Ježíšek**
tradice křesťanských Vánoc
- 26. 11. – 28. 2.** **Zaniklé vesnice Brtnicka**
výstava přiblíží archeologický výzkum zaniklých středověkých vsí Strenčí, Stančice a Bradlo
- 3. 12. – 31. 1.** **Já bych chtěl mít tvé foto!**
nejstarší fototechniky ze sbírek Muzea Vysočiny Jihlava
- 4. 12. – 31. 1.** **Photographia Natura 2015**
XII. ročník tradiční fotografické soutěže, tentokrát na téma Voda

Kavárna Muzeum

- 13. 10. – 29. 11.** **Divadelním kukátkem**
pohled do zákulisí Horáckého divadla prostřednictvím fotografií Leoše Skokana
- 1. 12. – 31. 1.** **Obrazy – básně – život**
originální spojení fotografie a kresby se představí v rámci výstavy fotografických obrazů Klaudie Šindelářové

Muzeum Vysočiny Jihlava, pobočka Třešť

- 3. 12. – 2. 2.** **Žebrání zakázáno**
výstava zachycuje dějiny špitálů, chudobinců a domova důchodců v Třešti

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENÁ!

